

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la poste c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 90.

Brasovu 30|18 Novembre

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Fagarasiu, 29, 10 ore a. m. sositu 29, 10 ore 30 m. a. m.:

„Adunare imposanta a intelligentiei si a alegerilor decise eri a remané neclatita langa program'a passivitatii. Nic. Densusianu.

Brasovu 29 Nov. 1872.

In complicitate, atacurile celor de o farina intre sene n'au soliditate de perpetuatiune, ci se schimba ca tempestarea. Scandalulu din camer'a Ungariei, ca cum respectivii provocatori neci ca pe acolo n'ar' fi fostu s'au compus prin concessiuni.

In sied. din 25 Tisza Kalman corifeu stangaciu cu spiritu de impacatiune primesce propunerea lui Korizmics in obiectulu modisicarei ordinei de case, ad. a restringerii libertatii constitutionali de vorbire in dieta, deca deakistii voru exmitte cuvintele privitorie la scandalu. Se intrerumpe siedint'a, se convorbescu ministri cu stangacii si reincepundu siedint'a Csernátonyi cere ertare recunoscundu, ca elu a datu ocasiunea la scandalu si cere dela casa, se faca bine se uite de cele intemperate. Lonyay, aratandusi parerea de reu de ce s'a intemplatu roga cas'a, ca se se invoiésca la exmiterea acelor vorbe, si se primi astufeliu propunerea lui Korizmics, er' a stangacilor pentru revisiunea actelor se respinse. Asia in 27 s'a si luatu inainte proiectulu pentru organisarea capitalei si s'a pertractatu iute si fora certa vro 23 paragrafi. — Alta e impresiunea ce a lasat'o acestu scandalu, care presupune o pornire pe facia catra reactiune, la care amutira si liberalii aristocrati, cari sufla toti intr'o curcubeta. Ecca ce ne scrie Corespondentele dela facia locului:

Dupa scandalulu ungurescu.

Scandalulu Csernátony-Lonyayanu dela 18 Nov. din camer'a Ungariei, lucru firescu, a sierbitu in prim'a linia de nodu, pentru scandalulu din diuadratic'a maghiara se se suscépa din nou; pentru ca atacurile, invinuirile, suspiciunile scandalóse, continue dela 1867 incóce cu dibacia admirabila si sinceritate nefaciaria, se completedie analele interesante ale vietiei si vietuirei acestui brillant ministeriu Andrassy-Lonyayanu; in a doua linia, totu acestea, se ateste, se documentedie lumii intrege, vitalitatea modului d'a guverná a acestei rase ne-precaute de dincóce de riulu Lait'a. Neci un'a, neci alt'a n'a lipsit; totu sau facutu, atatu in la-intru catu si in afara, si, pote, se voru mai face. Mai lipsesce inse numai un'a, lucrulu celu mai necessariu, ca aceste anale purpurie, pucine dupa ani, déra pré multe, destule dupa cele inseminate, se se pote aduce cu fidelitate la cunoscintia Inviabilei lui tier ei, dela care inca natiunile opresse ale imperiului ascépta liniscirea si indestulirea neamenata si neincungjurata. Fia, ca-ce tempulu e supremu si simtónele palpabile, ce se aréta in ambele parti ale imperiului cuptusitu dupa nefericit'a catastrofa dela Liss'a si Königsgrätz, cu tempu nevoru aruncá in vertegiulu unui feliu de anarbia. Si

apoi atunci? — éra aceste popore opresse se -si redice braciele spre mantuire . . .

Nemediulocitu dupa scandalulu parlamentariu, lumea presupunea, ca partit'a guvernamentale, din aderintia neclatita si afunda, va dá iubitului ei ministru presiedinte immaculatu, cum se numise elu, una satisfactiune demonstratoria. Inse lumea s'a amagitu. Partit'a deakiana si la scandalu, si dupa ce era se consulte oracululu si capulu titulariu alu ei, s'a portatu, dora chiaru asiè, cum lumea nu presupunea; asiè, in catu foile guvern. in frunte cu, déra sciti, cu „Pesther Lloyd“ sberau catra deputatii guvern. ca „seau se spiginésca pre guvern cum se cade, seu se-i dè pace si prin portarea loru se nu faca batujocura“.

Acést'a ce se insemne ore? se insemne ore, ca deputatii deakisti pôrta pre bracie pre actualele ministru presiedinte, seu ca dora numai potu de dorulu lui? Anevoia credemu. Dè-se preste capu, noi scimu, ca astufeliu de fintie, mane éra se imbracisedia, éra se saruta; astufeliu li e natur'a.

Inse scimu si aceea, ca multi, toti inimicuunguriloru nu numai se voru bucurá la astufeliu de scandale, ci voru alarmá si lumea, batendu-si jocu de nobilele insusiri ale unui soiu cavalerescu, cum este celu cestionatu. Éra noi nu potemu, decatu numai a ni exprime dorerea la cele ce se intempla cu secularii nostri compatrioti unguri. Apoi a li ajutá nu potemu, pentru ca ei insi-si nu voiescu, ca se li potemu ajutá.

Urmările scandalelor repetite in camer'a Ungariei inse ni implu anim'a si cu mai mare dorere, si acestea urmari suntu: pornirile spre reactiune constitutionale.

Noi Romanii ardeleni, ce e dreptu, suntemu convinsi, ca guvernulu si parlamentulu ungurescu, ca actualele sistemu de guvernare de locu nu este spre binele si inaintarea natiunei nostra si numai fortiasi ne uitamu la elu; totusi, ca civi ai intregului imperiu de dincolo si de dincóce, ni tienemu de detorintia, a ne face si ale nostre apriciari la astufeliu de porniri intristatòrie in gradulu supremu.

Cu totu ca, mai alesu foile opositiunali, néga innocentia ministrului atacatu, si totu mereu ambla a documentá contrariulu si, de si nu se apróba form'a espektoratiuniloru lui Csernátony si se condamna responsulu lui Lonyay, primulu consiliariu alu imperatorelui in Ungari'a: deca inse multimea guvernamentalala din camera totusi este convinsa despre contrariulu espektoratiuniloru csernátonyanu, atunci n'a fostu ertatu se faca altu ce, de catu, expri-mendu sustinerea convictiuniloru loru, solenu se reprobe pretinsele insinuatiuni si calumnari. Inse de acestea neci vorba. Guvernamentalii, facundu unu adeveratu saltu mortale, nu atatu pentru dragulu lui Lonyay, ci pentru ei si ai loru insi-si, in siedint'a dela 23 Noem. presentara camerei prin d. Korizmics, deputatulu unguriloru si alu unoru activisti din Ocn'a Sibiului, unu proiectu pentru modificarea Art. de lega din 1848, care dispune, ca „revisiunea si modificarea Regulamentului camerei, are se se faca numai la finea fia carei sessiuni dietale“, pentru ca apoi ei, guvernamentalii, compunendu acestu Art. dupa fabric'a loru, se pote modificá acum la **Incepantu** Regulamentulu si, pana candu voru poté fi ei la potere, se puna pumnulu in gur'a oppositioniloru, cu unu cuventu, se-i faca catu se pote de impotenti facia de

guvern si de ale guvernului. Inse camer'a totusi se remana adeverat'a spresiune a dorintii poporeloru tieriei, sistemulu totusi se remana constitutio-nale, liberale. Non plus ultra! Cugete si judece acum ori si care cive, ori si care loctoriu.

Cestiunea se desbate in camera, vomu vedé ce va mai da Ddieu.

De inchiare trebue se repetim si se reimprospetamu inca sentint'a, pronunciata de maghiarulu Lonyay asupr'a maghiarului Csernátony, ca este infi-niatoriul unei scóle, si elu (Lonyay) acésta scóla nu o pote considerá de alt'a, de catu de scóla calomniarii si insinuarii!

Deci Csernátony si socii sei, cari in camera si publicitate de nenumerate ori au atacatu, au vorbitu falsu, reu si uritu de romani si natiunea ro-mana suntu: infami, suntu calomniatori si insinuatori!

Tieneti minte, ardeleniloru, si nu o uitati!

Valeriu.

Program'a gimnasiului completu romanu gr. c. din Naseudu ne da o icóna iluminata despre starea interna si externa a palladiului de cultura romana. Marturisirea d. Directoru supremu r. alu scóleloru din Ardealu Pall Sándor descope-rita mie in persona inca in an. decursu: cumca romanii nasaudeni se dinstingu cu multa diligentia, resolutiune, ordine si emulatiune in cultur'a tinerimei, e dovedesc si cuprinsulu acestui Programu, care ca continuare a celui din an. decursu face onore d. Directoru Dr. Ioane Lazaru, nepotu din renumit'a familia a Marelui Lazaru, obiectulu adorarii romane in liber'a Romania, precum si intregului corpu professorale. In 63 pagine cuprinde continuarea disertatiunii „despre liberulu arbitriu alu omului, consideratu atatu in sene, catu si in relatiune cu gratia divina“, in limb'a latina si romana parallelu puse, ca oglinda a libertatii demnitati umane, tractatu prelucratu cu deplina afundime de Dir. Dr. Lazaru.

Planulu de invetiamenti e celu prescrisu dupa proiectulu de org. si manualele suntu cele mai probate romanesci; limb'a romana e vechicululu la instructiune, er' din german'a si maghiar'a inca se invatia pana si literatur'a, prin urmare in tota extinderea usitata. Limb'a italiana inca se invatia 1 ora pe septemana, s'ar' poté si 2, inca si francesa, ca neaperate sorori. —

12 professori gimn. cu Directorulu baiuléza sarcin'a apostolatului educatiunei si a desvoltarii junimeei romane in cultura, er' in calligrafia se strujescu clasele 4 inferiori, in desemnu totu 8 classe, er' cele superiori in des. si stenografia 14 ore pe septemana. In an. decursu se propunea si music'a vocala si instrumentale in totu clasele cate 10 ore, er' in celu aprópe trecutu nu. — Speram, ca efori'a nu va suferi indelungatu lacun'a acésta in nobilitarea simtiementului esteticu si a iubirei artilor respective. Music'a si vocala si instrumentale e preservatoriulu junimeei dela orce alte aplecarri prosaice, cari in momente de neocupatiune -si exercitáza amagirile sale, precandu musicalii in recreatiuni se occupa de musica, ca micutii de jocuri, folosindu si acelu tempu spre perfectionarea gustului esteticu si a concentelor arteriali ale animii pentru densulu; deci dorim si ocuparea aceste

catedre foste vacante in an. 1871/2, si inca catu mai curundu, ca se nu se impune remiterea grizei de artea aceasta fermecatorie si de animele cele impreite ale inexorabililor barbari; artea, care unita cu poesiea progenereaza eroii in lupta, — formeză animele spre virtuti si de sene e si biletulu de intrare in orce cercuri sociale catu de superioare, secure de triumfulu animelor cucerite, dela cari se castiga totulu. —

Gimnastic'a invertosiaza corpulu si lu face istetiu, ageru si circumspectu la infruntarea orcarui periculu externu amenintatoriu. Departe, ca se ignoram acésta trasura fundamentala din exercitiale gimnice si amfiteatralice ale strabunilor nostri, suntemu pre aplecati a crede, ca romanii, pe totu loculu voru reinnoi datin'a eredita dela strabuni a se exercita in emulativ'a acésta deprindere. De cate langedieli, de cate cascade, de cate efeminari ale corporilor si animelor junile, de cate alte rele, ce esu din plapandi'a corporale si din petrecerile molesitorie s'ar preserva juneti'a romana si cea satena, candu amu introduce si intre banchaniale de jocuri emulatiunea in exercitiale corporali, cum mi aducu aminte, ca in copilaria mea se mai facea pe colnicu si pe podereiu. Dela Naseudu asteptam chiaru si initiativ'a la una reuniune gimnastica extensa preste tota tiéra si luata de mana cu music'a vocala si instrumentala.

Intre 150 studiosi: 50 eminenti, 77 primisti, 21 secundisti si 2 tertialisti atestéza deajunsu diligintia atatu a corpului professorale catu si a junimeei literarie. Macaru de amu experie totu asemene cifre pela institutie romane. —

Stipendiati 4, ér' ajutorati din fondurile scol. granit. fura in sem. I 88, in sem. II 66.: ér' premiati la finele an. 29. Maturisara 8; 1 cu precelentia, 3 cu lauda, 3 rite m. si 1 deajunsu maturu.

Bibliotec'a cresce; in an. 1868/9 avea 404 opuri si acum suia aprópe la mia cu bibliotec'a Mariana? mediale ajutatorie la institutiune si colectiunile diverse in mai multe ramuri se totu sporescu.

Societatea studiosa: „Virtus Romana Rediviva“ a tienutu 9 siedintie; a criticat 21 operate proprie, 2 immitatiuni, tienenduse si mai multe declamatiuni.

Toté in progressu. Se mai adauge inca in una apendice si conspectul despre scol'a romana de fetite din Naseudu cu 38 imatriculate, scol'a normale din Naseudu cu 204; cea triviale din Zagra cu 163; Sangeorgiu 280; Telciu 127; Borgo-Prundu 54; Monoru 57 — cu cate 4, 3 docenti, ér' cea din Naseudu cu 8 docenti in 4 classe; unu numeru de 923 inscrisi, dintre cari ne miramu, ca in B. Prundu au parasit sub recursulu anului mai toti scol'a; trebuie se fia ticalosa inteligenția si prentimea de acolo, déca nu s'a interesatu de scola.

Reportulu programei e fidelu, si cuprinsulu ei face onore natiunii, cu atatu mai multu romanilor fosti granitiari si respectivului corpu professorale, carui sei intendem o stringere de mana caldurasă, dupa cum o merita. —

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii
in Sibiu.

(Resultatele operatiunilor in lună Octobre 1872.)

I. Reuniuni de creditu. Cu finea lui Septembre au fostu in legatur'a reunilor de creditu 1479 participantii cu unu creditu totalu de fl. 135.072 50 cr. — Membrii noi au intrat in lun'a Octobre 52 cu creditu accordat preste totu de fl. 4350; prin urmare in lun'a Octobre s'au aflatu cu totulu in cuprinsulu reuniunilor 1531 participantii cu unu creditu folositu de fl. 139.422 50 cr. In recursulu lui Octobre au repasit 2 partecipanti, ér' din capitalele imprumutate s'au respunsu fl. 912 50 cr.; astu-modu cu 31 Octobre

remanu in legatur'a reuniunilor cu totulu 1529 participantii cu unu creditu preste totu de fl. 138.510. —

Fondulu de garantia alu participantilor cu 31 Octobre a fostu de fl. 26.620 50 cr.

II. Deposite. Summa totala a depositelor (inlocarilor in cass'a de economii) cu finea lui Septem. a fostu de fl. 22.275 36 cr. in decursulu lui Octobre s'au mai depusu 3871 fl. deci totalul depositelor in Octobre a fostu de fl. 26146 36 cr. — Din aceste s'au ridicat in decursulu lui Octobre 2582 fl. prin urmare starea totala cu incheierea lui Octobre e de fl. 23564 36 cr.

III. Escomptu. Starea portfoiului cu finea lui Septembre a fostu 72 bucati cambie in valore totala de fl. 31988. —

In decursulu lui Octobre s'au escomptat 70 bucati in summa totala de fl. 37202 80 cr. astfel starea totala a ramnui de escomptu in Octobre a fostu 142 bucati cambie in valore totala de fl. 69190 80 cr.

Din aceste s'au rescumperat si reescomptat in lun'a Octobre 43 bucati in summa preste totu de fl. 30958, — prin urmare starea portfoiului cu 31 Octobre a fostu de 99 bucati cambie in valore totala de fl. 38232 80 cr. —

Contribuiri

la salvarea Gimnasiului romanu din Bradu.

La d. Petru Manolescu stud. la gimnasiulu romanu gr. orientale din Brasov:

Nicolau Nicolau Popa 50 cr., Ioan I. Petcu 20, Nicolau Senius 30, Iosif Boieru 15, Augustinu Bunea 18, Michailu Popescu 20, Efremu Zacharia 15, Leontiu Maga 10, Georghe Furnica 10, Ioanu Ciurcu 10, Constantinu Aleosiu 25, Alessandru Alessiu 25, Georghe Popassu 25, Andreiu Barsecu 30, Emiliu Codru Dragusanu 25. Dumitru Fremescu 30, suma totalu 3 fl 58 cr.

Cronica esterna. Mesagiulu Tronului romanu.

D-lori senatori, d-lori deputati.

Suntu petrunsu de una viia multumire deschisidiu astadi pentru a treia ora sessiunea corporilor legiuitorie, inconjurata de aceiasi mandatari ai tieri si de aceiasi consiliari ai tronului.

Speru ca si in sessiunea acésta veti continua opera d-vostre, ale careia bune rezultate suntu atatu de evidinte.

In adeveru, veti vedé, d-lori senatori si domnilor deputati, in cursulu desbaterilor, catu de mari au fostu folosele ce sau obtinutu, gratia voturilor ce ati datu, pentru stabilirea ordinii in finantie si pentru desvoltarea tuturor ramurilor administratiunii.

Una percepere mai regulata a darilor a permis tesaurelui publicu se faca onore la timpu platilor séle. Creditulu statului s'a mantinutu in conditiunile cele mai favorabile in intru si afara, chiaru in epoca crisei ce domnesce pe piecile cele mai importante ale Europei.

Gratia ajutoriului ce ati datu tesaurului tutunului si a timbrului si inregistrarii, putem dice astadi cu incredere ca s'a pus capetu perturbatiunilu finanziarie si ca tiér'a nu va mai fi in viitoru durerosu surprinsa prin supunerea la plata de imense detorii flotante.

Caile ferate, cari au trecutu prin atatea faze neplacute si au datu locu la atatea desbateri si complicatiuni, aprópe d'a deveni pericolose, suntu astadi in plina miscare, si mai multu de noue sute chilometre suntu deja la dispositiunea caletorilor si a marfurilor. Lini'a Pitesci-Slatina-Craiova-Turnu-Severinu-Verciorova se va incepe in curendu si se va termina conformu legii.

Acestu mare bine tiér'a -lu detoréza inteleptiunii cu care d-vostre ati sciutu se puneti capetu tuturor peripetielor in cari cadiuse acésta importanta cestiune. Pentru completarea acestei opere, guvernulu meu ve va presintá in sessiunea acésta conventiunea inchisata cu Austro-Ungaria pentru jonctiunea caeloru ferate destinate a inlesni productelor nostru si transitului strainu midiulócele de a se transporta la diferite destinatiuni in distante departate.

Caile ferate, D-lor, vor transforma cu totulu starea economica a Romaniei. Agricultura si commerciul se resimtu deja de bine-facerile unei miscari

grabnice si regulate; bogatia generala se maresti si chiaru in anulu acesta, speram, din productiunea liniei Pitesci-Galati-Roman sa putem diminua anuitatea inscrita in bugetu pentru acésta linia.

Déca, pe lenga téte acestea si pe lenga votarea budgetelor ce vi se voru presinta, veti rezolva, D-lor Sanatori si D-lor Deputati, in acésta sesiune, si cestiunea creditului fonciar, cestiune care inca din sesiunea trecuta a ocupat deliberarile D-vostre, atunci putem fi siguri, ca ne vom afla in cele mai bune conditiuni de a vedea prosperandu marea nostra industrie agricola, care reclama tota solicitudinea nostra.

Pentru intarirea armatei, domniile-vostre, DD. Senatori si DD. Deputati, nu ati refusatu nici uadata mijlocele ce vi s'au cerutu. Assemenea si pentru viitor sunt singur, ca veti acorda ceea se va trebui pentru complecta aplicare a legii de la 27 martiu, astfel ca ostirea nostra se pota totu-d-a una corespunde la misiunea ei. Acésta lege abia s'a pus in lucrare si deja am avut placerea personalmente sa constat, cu ocazie concentrarei din téte judetiele a unei parti din trupele romane, catu de mari si bine-facetore au sa fia rezultatele ce asteptam de la noua organisatiune.

Prin diferitele inspectiuni ce ministrii mei au facutu in interiorulu tierei, au pututu vedea de aproape nevoie si lipsele ce se simtu in diverse localitati, au datu ascultare scrupuloze cererilor ce s'au ivit, au stimulat activitatea organelor si impiegatilor administratiuni si s'au luat tota mesurile de imbunatatire potrivit cu midiulócele ce Guvernulu a avut la dispositiunea sea.

S'a pus in aplicatiune legea reformata a Consiliilor judetiene, legea tocmelelor agricole, s'a creatu diu nou trei penitenciare, s'a facutu studii si planuri constructiuni de noi penintenciare sistematice, combinate cu infinitiare de atelieruri.

Legea pentru biuronile postei rurale s'a pus in aplicatiune si in curandu corespondintia publica va putea merge regulat si sigur in téte comunitate tieri.

Pe langa proiectele din anulu trecutu, guvernulu meu va supune desbaterilor d-vostre mai multe legi ce suntu indispensabile pentru satisfacerea intereselor celor mai importante in diversele ramuri ale administratiunei.

Justitia este cea mai mare institutiune intr'uatiéra unde independentia legei domnesce. Guvernulu meu s'a silitu in téte modurile a ameliora acesta ramura a administratiunii. Pe langa projectulu privitor la unile modificari de introdusu in codicele penale si de procedura penale, ce se afia supusu deliberarilor D-vostre inca din sesiunea trecuta, guvernulu va cugeta cu maturitate asupra nouilor reforme de introdusu.

Biserica si scola suntu cea mai inalta preocupare a nostra a tuturor. Religiunea, acésta legatura sublima a omului cu Dumnedieu, acésta temelia statonica a familiei si a moralei, acésta perpetua mangaere a durerilor lumii este in acelasi timpu pavaza in contra careia s'au infrantu tota lovirile ce ce s'au cercat a se da nationalitatii nostra. Suntu convinsu déra, Domnilor, ca veti grabi a desbatete si a vota legea privitor la alegerea Mitropolitilor si a Episcopilor si la instituirea Sinodului bisericei. Asemenea veti lua in desbatere legea instructiuni publice si veti pune gavernulu in stare sa dea junimeei invetiatori luminati, era tieri sa'i asigure o viitoré generatiune inspirata de sentimentul binelui si al datoriei.

Relatiunile nostre esteriore suntu satisfacatore; astu-fel D-lori, cu ordinea si linistea din intru si cu concursulu inteleptu alu Domnilor-Vostre, putem privi viitorulu cu tota increderea.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputati! Prin luminatulu sprijin ce ati datu Guvernului Meu, ati inlesnitu silintele séle in greua sarcina ce a pusu asupra'i increderea Mea.

Primiti multumirile Mele.

Dumnedieu sa bine-cuvinteze lucrarile D-lor-Vostre.

CAROL
Presedintele Consiliului Ministrilor Lascăr Catargiu, min. Lucrarilor publice Nicolae Kretulescu, min. Justitii Manolaki Kostaki, min. Cultelor si instructiunilor publice Generalul Ch. Tell, min. affacerilor strene George Costa-Foru, min. Financelor Petre Mavrogheni, min. de Resbelu Generalul Ionu Florescu,

No. 1868 Bucuresci, 15 Noembre 1872.

Paris, 22 Noembre. — Centrul stangu, considerandu ca una necesitate pentru Francia unu guvern stabilu, a decisu mai in unanimitate a se propune adunarii unu proiect care va coprinde;

pricepu si nu suntu in stare se faca nimicu din cele ce suntu de lipsa binele loru sufletescu si trupescu, si carii in totte intemplierile, unde s'ar cere minte, judecata, intieleptiune, patiania, vinu in periculu de a cauta svatu si ajutoriu la ómeni sireti, siarlatani, ómeni fora sufletu, cari suntu in stare se suceasca si se intortóce orice adeveru dupa placulu si folosulu loru, si totte acestea se intempla, din ce alta causa, decatu din aceea, fiindu ca ei nu-si sciu da nici unu svatu in necesurile loru, si nu-si potu ajutá cu poterile loru. Dumneavóstra veti fi sciindu pré bine, cati sau nefericitu in astufeliu de intemplari, cati si au perduto averea loru. Totu asia veti fi sciindu prea bine din patiani'a Dvóstra, ca celu slabu aterna dela celu tare, celu seracu dela celu bogatu, celu prostu dela celu si-retu, — totte acestea le veti fi sciindu, ba inca afara de acestea veti fi sciindu si aceea, ce feliu de ajutoriu pote asteptá acel'a, care nu -si scie ajutá, dela aceia, carii n'au lipsa de nici unu ajutoriu, si carii nici nu cunoscu, nici nu simtu lipsele si suferintele ómeniloru sirmani. — D-vóstra sciti forte bine din patianiile si intemplierile triste, cari s'au petrecutu intr'unu siru de ani indelungati si se petrecu inca in totte dilele inaintea ochiloru fiescscarui omu cugetatoriu, ce trista este sórtea atatoru fintie nenorocite, atatoru familii din aceasta comuna, carii traiescu in cea mai mare lipsa, in cea mai inspaimentatoria saracia si ticalosia, nefindu ajutati si indreptati de niminea, paraziti de toti, lasati préda desperarei si peirei celei mai infioratòrie!

Nu suntu fratiloru vorbele disiei zugraviri gre-site ale unui sufletu reputatosu, séu ale unui omu, carele numai intreacatu si-a castigatu nesce cunoscintie slave, intunecate despre viati'a poporului nostru din Brasovu: nu, nici decum, cuvintele amin-tite suntu pisce adeveruri spuse pe temeiulu cunoscintieloru, ce ni le-amu castigatu cu totii despre starea inspaimentatoria a unei parti insemnate a poporului nostru din acestu suburbii, inspaimentatoria din totte privintiele, din punctele de vedere ale slabelor loru puteri sufletesci, din punctele de vedere ale starii loru materiale séu averiloru. Descreriele infacisiate suntu in fine nesce adeveruri isvorite din o anima simtitória, care plange si sangera la vedere atatoru miserii, si arde de dorintia de a vedé pe atari frati de ai nostri adusi intr'o stare mai buna sufletesci, trupésca si materiala. Déra nu e acésta numai dorint'a mea singura, ci suntu de credintia, ca Dvóstra cu totii simtiti foculu, ce arde in anim'a Dvóstra si ve face se pretiuiti si se im-pliniti o datoria dintre cele mai de capetenia, de a sari cu totii in ajutoriulu fratiloru nostri de unu sange cu noi. . . .

Fratiloru! De a fostu canduva de lipsa, se ne ingrigimu unulu pentru altulu, se purtam sarginile unulu altuia, se traime in unire si in fratre, se ne imbracisiamu cu imbracisiare fratiésca in totte intreprinderile vietii nóstre individuale, familiare, comunale si nationale, cu privire la totte lipsele si trebuintiele nóstre. — De a fostu vreo data asia ceva de lipsa, adi o astufeliu de viatia trebuie se ne fia de pretiu indoitu, se fia o lege pentru orice romanu bine simtitoriu.

Nici odata cá in timpulu de facia n'am fostu amenintiatu noi romanii in deobste si deosebi romanii brasioveni, in asia mesura a ne perde temeli'a viitorului si vietii nóstre, si acésta din acel cuventu, fiindu nici odata nu s'au facutu inaintari asia uriasie in totte ramurile de traiu si mai vertosu in ramulu economiei. Lumea straina ambla, abate, cercetéza totte midiulócele de traiu, totu feliulu de specule, si noi stamu pe locu! Strainii se sbatu, si -si fragmenta capetele loru, pentru că sesi asigure viitoriulu loru, viitoriulu copiiloru si fratiloru loru, si noi amblamu cu ochii inchisi, séu mai bine dicundu dormimiu somnulu mortii, ca-ce mórtea ne astépta, fratiloru, mórtea este resplat'a celor ce siedu pe locu, si canun'a bucuriei si fericirei celoru muncitori si diligentii.

Prin venirea drumului de feru, carele manu poimane o se prinda in retiua'a sa si cetatea Brasovului, se voru deschide o multime de ramuri de viatia, parte noue, parte din cele vechi de pana acum, numai sub alte forme mai perfecte. Aceste schimbari le va simti totu poporulu nostru, le va simti ince in mesura mai mare clasea poporului nostru, despre care am vorbitu mai susu, care se afla pe o trépta asia inapoiata. Noi nu suntemu pregatiti pentru o viatia noua, care se incepe de si-

guru prin venirea drumului de feru; clasele sir-mane ale poporului nostru nici nu viseaza despre totte acele schimbari ale vietii economice din Brasovu, si chiaru de le aru simti si aru sci se me-sure urmarile triste pentru densii ale unei atari schimbari, neavendu midiulócele pentru de a intem-pina unu astufeliu de reu, ar' fi siliti se cada de siguru mai curendu séu mai tardiu siertfa. Precum negurele intunerecului Peru dinaintea radierloru sôrelui, astufeliu fratiloru voru fi siliti se se retraga bietii ómeni sermani ai poporului nostru de aici, si se faca locu altor'a, cari suntu mai cu sciintia decatu ei, cari le voru rapi din mana bucatic'a de pane, care o mai au, lasandui peritori de fome.

Cá se fiu ince mai bine intielesu, datimi voia a lumina vorbele amintite prin nisce exemple: Cornea de pilda, si alti 50 séu 100 cá elu, care pana in timpulu de facia -si castigau panea loru amara cá purtatori de poveri, séu hamali, nu -si voru mai puté purta meseri'a loru, fara de a sci ceti si scrie, si socoti, (fara de a sci carte), pentruca se voru forma insociri, dupa-cum suntu in totte cetatile, in Sibiu, Clujiu, Timisiora, Pest'a, Vien'a, societati, cari voru avé hamalii loru, dela carii se va cere se ceteasca, se scrie si se socotesca. Pelanga acestea hamalii nostrii, cari -si pôrta meseri'a loru in starea primitiva, cum o purtat'o si mosii si stramossii loru, nu voru puté concure de siguru cu hamalii straini, cari cá ómeni, care sciu se ceteasca si se scrie si se ceteasca, se folosescu de midiuló-cele, ce le da cartea, pentru de a-si inlesni in totu chipulu sarcin'a imprenutata cu meseri'a loru. Mai departe voru fi de lipsa o multime de servitoru la drumulu de feru, unde multi dintre ómenii nostrii sermani si aru puté carciga panea loru. Déra pre-stre totu fratiloru, voru pnti reu pelanga hamali si toti meseriarii nostrii, de totu feliulu, pentruca me-seriile loru se voru purta de aci incolo cu alte di-bacia, cu alta maiestria, asia, ca si pucinii mesteri, cati ii avemu voru fi siliti se iè lamea in capu, de nu voru asculta de vocea timpului, care striga: in a ante romaniloru! Rtreinii ne voru omori moralesce si materialicesce, fratiloru! déca nu vomu deschide ochii cu o óra mai inainte, déca nu ne vomu preingrigi de timpuriu, si nu vomu cauta se abatemu primejdia dela noi, cu unu cuventu déca nu vomu pricepe si nu vomu asculta de vocea tim-pului, carele striga tare: in a ante, in a ante in totte cugetele si simtirile tale, inainte in totte lu-crarile si intreprinderile tale cu poteri unite si in-fratite! —

E ince intrebarea, in ce chipu se ne preingri-gimu, ce mesuri se luamu, pentru de a abate reul, ce ne amenintia, ce midiulóce se intrebuintiamu, prin cari se ne putem pastra si asigura viati'a néstra in viitoru?

Lumin'a este fratiloru arm'a puternica, cu care ne putem lupt'a improativa toturorul relelor, care ne amenintia, improativa toturorul vrasmasiloru nostrii. „Lumineazate si vei fi“ este unu adeveru cescu. Candu ne vomu lumina fratiloru si ne vomu impodobi cu adeveratele fapte bune, nu are se ne-fia frica de nimica, atunci nu va fi nimenea inaintea nóstra. Pentru de a ne lumina ince, trebuie se voimur se ne luminam. „Voiesce si vei putea“ este altu adeveru crescere. Unde nu-i vointia nui-puntia. Se avemu deci vointia tare, neclatita, energica pentru de a face se se implinesca dorintele nóstre cele bune de a ne lumina. Dé' cine se ne dea lumina, unde o putem aflu? —

(Va urmá.)

Nr. 4441/v. c. 1872. 1—3

Publicatiune.

Domnulu comite supremu alu comitatului Turdii cu respectu la dispusetiunile §§. 22 si 28 a Art. de lege 42 din anulu 1870 a conchiamatu comite-tulu comitatensu pre 20 Decembre a. c. la siedinti'a straordinaria in opidulu Turd'a.

Ceea ce prin acésta membriloru comitetului, cari locuescu afara de comitatu, li-se face cu-noscetu.

Vice comitele comitatului Turdii,

Turd'a. in 26. Novembre 1872.

Vice comitele
Miksa.

Am onore a face cunoscutu Onoratului publicu, cumca amu in depusulu meu in totu tempulu, Ochilar, Lornete si Lornione; asemene facu atentu pe On. P. la depusulu meu bine asortatu de

Orológia seu Oraria,

reparature atatu pentru obiecte optice, catu si de oraria se voru executu exactu si iute. Se mai afila de vendutu unu fortepanu nou, aripariu de 7 octave. Iosifu Jekelius strat'a caldarariloru Nr. 498. g.

In contra orce tuse invecchia, regusiala, inflamare, dureri de peptu, dureri de guto si tuse maga-reasca, prin partile sale constitutive, care nu le mai cu-prinde altu syropu, midiulocul celu mai sigur e

Syrupulu albu de peptu de plante

de Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasovu tiene deposito in sticle a 2 fl. 1 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „Canele albu“. 1—

Nr. 934—1872.

3—3

Concursu.

1. Spre ocuparea postului de Notariu cercuale in notariatulu Ileni, custotoriu din comunetatile Ileni, Riusioru, Herseni si Margineni cu salariu anuale de 400 fl. v. a., cu resiedintia si cuartieru liberu in Ileni.

2. A postului notariale cercuale alu notariatului Copacelu custotoriu din comunele Copacelu, Sebesiu, Berivoi mari si mici, cu salariu anuale de 400 fl. v. a. si cuartiru liberu cu resiedint'a in Copacelu.

3. A postului notariale cercuale alu notariatului Recea ducale custotoriu din comunetatile Recea ducale si telechiana, Degianu, Netatu, Iasiu, Seoestreni, Sasiori si Hurediu cu salariu anuale de 600 fl. v. a. cu resiedint'a si cuartieru liberu in Recea ducale, pre langa sustinerea si a unui vice-notariu din acestu salariu.

4. A postului notariale cercuale alu notariatului Voila custotoriu din comunetatile Beceanu, Lutia Dridifu si Voila, cu salariu anuale de 400 fl. v. a. cu resiedint'a si cuartieru liberu in Voila.

5. A postului notariale cercuale alu notariatului Lisa, custotoriu din comunetatile Lisa, Posiorta, Ludisoru, Voivodenii mari si mici cu salariu anuale de 400 fl. v. a. cu resiedint'a si cuartieru liberu in Lisa.

6. A postului de notariu comunale alu comunei Breaza că comuna mare cu salariu anuale de 300 fl. v. a. apoi locu de aratura si fenatiu de 3 ju gere si cuartieru liberu in Breaza.

Se scrie prin acésta concursu pana la 15 Decembre 1872.

Doritorii de a ocupa ver-care din acestea sta-tiuni au a-si inainta la acésta pretura suplicile tim-brate provediute cu atestatele de qualificatiune pana la terminulu defiptu.

Notarii alesi, cari nu voru posiede qualificatiunea prescrisa in § 75 Art. de lege XVIII din anulu 1871 despre regularea comunelor, suntu de-tori a se supune rigorosului notarial statoritu de inaltulu ministeriu regiu de interne.

Fagarasius in 9 Novembre 1872.

Pretur'a Beceanului.

Bucuru Negrille.
pretore.

Cursurile

la bursa in 29 Nov. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 18	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 " 65	" "
Augsburg	—	—	108 " —	" "
Londonu	—	—	108 " 60	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	66 " 25	" "
Obligatiile metalice vecchi de 5%	70	55	" "	" "
Obligatiunile rurale ungare	79	75	" "	" "
" " temesiane	79	—	" "	" "
" " transilvane	77	—	" "	" "
" " croato-slav.	—	—	" "	" "
Actiunile bancei	—	—	985 " —	" "
" creditului	—	—	341 " 25	" "